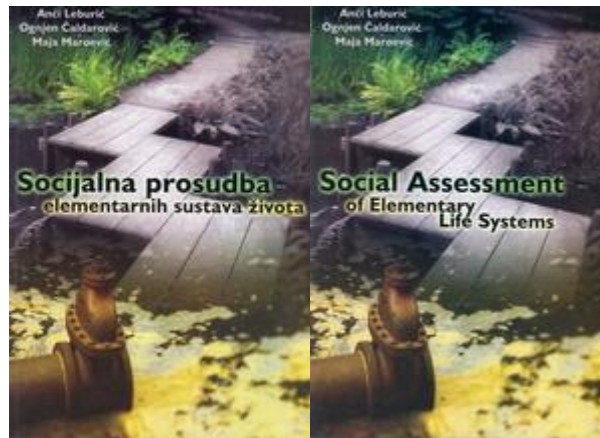

Socijalna prosudba elementarnih sustava života Social Assessment of Elementary Life Systems

Autorice Anči Leburic i Maja Maroević i autor Ognjen Čaldarović realizirali su sociološku studiju o društvenim pretpostavkama uvođenja kanalizacijskog sustava Kaštela - Trogir, koja je naručena u okviru integralnog projekta zaštite Kaštelanskog zaljeva, kojim se nastoje rješavati problemi vodoopskrbe i odvoda otpadnih voda u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Ova teorijsko-empirijska studija pod naslovom Socijalna prosudba elementarnih sustava života već predloženom ekološkom projektu nudi analizu stavova, mišljenja, aspiracija i percepcija ukupne situacije s kanalizacijskim sustavom na istraživanom području.

Ispitivane su različite društvene skupine, a u vezi s procjenom najvažnijih aspekata (elemenata) društvenog statusa i njihovog interesa za najpovoljnijim oblicima participiranja u realizaciji kanalizacijskog sustava. Dakle, nastojalo se istražiti kako što bolje zadovoljiti interese lokalnog stanovništva i osigurati maksimalnu efikasnost investicije. Svi radni istraživački ciljevi artikulirani su u funkciji takve društvene procjene (social assessment).

U studiji se teorijski razmatraju najvažniji aspekti proučavanja reakcija stanovništva i lokalnih zajednica prema percipiranim rizičnim situacijama. Tu se posebno naglašava važnost procesa komunikacije rizika, kao i rasprava o NIMBY sindromu. U poduzetom sociološkom istraživanju (od lipnja do rujna 2005.) interpretiraju se najvažniji nalazi dobijeni na istraživanim područjima, odnosno tijekom organiziranih fokus grupa.

Autor/ice zaključuju kako će realizacija EKO projekta stvoriti temeljne preduvjete za efikasnu zaštitu mora i priobalnog pojasa od zagađenja komunalnim otpadnim vodama. Realizacijom zahvata stvaraju se društveni uvjeti za brži razvitak turizma i drugih društvenih djelatnosti u istraživanim područjima. Njihovo je istraživanje pokazalo da ispitani stanovnici Kaštela, Trogira, Segeta, Okruga i Slatina uglavnom pozitivno percipiraju predloženi projekt izgradnje kanalizacijskog sustava. Konstatiraju kako većina nije zadovoljna sadašnjim rješenjem vodoopskrbe u području svog življenja. Ipak, u sociopsihološkom smislu, ispitani građani uspijevaju racionalizirati osobne poteškoće koje imaju, pa njihova rješavanja sagledavaju prvenstveno u kontekstu općeg dobra i koristi za cijelu lokalnu zajednicu.

Istraživački rezultati pokazuju da ispitani stanovnici uglavnom prihvaćaju postojeći EKO projekt, što je podjednako vidljivo i u načelnim razmišljanjima o modalitetima rješavanja osnovnih komunalnih problema. Dapače, ispitanici su kritičniji u većoj mjeri prema sebi i svojim aktivnostima, negoli prema drugima, susjedima, sumještanima, sugrađanima,

poznanicima. Ali, istraživanjem je potvrđen značaj socijalnog konteksta u istraživanju percipiranih rizičnih situacija kao i onih situacija koje se percipiraju kao rezultat .

Konačno, istraživački model koji je bio primijenjen u ovom sociološkom istraživanju konceptualiziran je tako da je uključio više različitih konteksta koji su na taj način i sami poslužili kao cjelina relevantnih varijabli. Potvrđena je i važnost vremenske (razvojne) dimenzije, jer je situacija s komunalnim instalacijama puna različitih čiji je utjecaj nedvojbeno bio prisutan i u zauzimanju stavova i davanju odgovora i u ovom istraživanju. Ovdje bijaše primijenjena istraživačka metodologija koja je uključivala upotrebu različitih istraživačkih metoda, što potvrđuje da se uspješno proučavanje društvenih situacija vezanih uz rizičnu percepciju, može efikasno empirijski istraživati primjenom kompleksnije tzv. mješovite metodologije (mix methodology).

[Socijalna prosudba elementarnih sustava života \(pdf\)](#)

[Social Assessment of Elementary Life Systems \(pdf\)](#)